

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Nabývání státního občanství ČR
Diplomant/ka: Nikola B r e j l o v á
Autor posudku: JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D.

1. Zadání a cíl práce:

Za cíl své práce si diplomantka stanovila vytvořit komplexní přehled způsobů nabývání státního občanství ČR uplatňovaných na našem území od roku 1811 až do současnosti a zároveň seznámit čtenáře s nyní účinnou právní úpravou nabývání státního občanství ČR, popsat jednotlivé způsoby nabývání státního občanství ČR tak, jak jsou obsaženy v novém zákoně o státním občanství, a zároveň upozornit čtenáře, k jakým změnám v této oblasti počínaje 1. 1. 2014 dochází a kde mohou být možná úskalí nové právní úpravy.

2. Obsahové zpracování práce (včetně systematického uspořádání, proporcionality a práce s právní úpravou, odbornou literaturou a judikaturou):

Kapitola „*Obecně o státním občanství*“ [20 s.] vytváří potřebný základ pro část o historickém vývoji a prezentaci aktuální úpravy.

V kapitole „*Historický vývoj nabývání státního občanství na našem území*“ [30 s.] je poučeně pojednáno o etapách 1811-1918, 1918-1949, 1949-1968, 1969-1992 a 1993-2013. Každá z těchto etap má svou přehlednou část a analytickou část k jednotlivým způsobům nabývání občanství. Myslím, že nic podstatného opomenuto nebylo; vcelku očekávaně se dostalo i na Němce v 50. letech a poměr republikového a federálního občanství po roce 1969. Osobně bych se pustil i do některých komplikovaných otázek (ne)nabytí občanství, jež měly svůj reflex do polistopadových restitucí či do ještě nedávných jednorázových dávek přiznávaných Českou správou sociálního zabezpečení a obdobnou institucí vojenskou a policejní. Jsem si ovšem vědom toho, že diplomantka nechtěla, aby jí historická část příliš zbobtnala a přerostla přes hlavu.

V kapitole „*Nabývání státního občanství ČR*“ [27 s.] je pozornost upřena na právní úpravu účinnou od 1. 1. 2014. Autorka tu vypočítává změny, které nová právní úprava přináší, a věnuje se detailněji jednotlivým způsobům nabývání občanství. Měl jsem za to, že se dozvím i autorčin názor na opuštění principu jediného státního občanství. Snad nejsem až příliš horlivým čtenářem detektivek, když jsem se zde těšil rovněž na účelové určování otcovství a fingovaná uzavírání manželství. Jednotlivé způsoby nabývání občanství jsou probírány s důrazem na novinky, k nimž se dospělo, a na právní okolí, v němž se ocitají. U udělování občanství bude snad stran nepřetržitosti trvalého pobytu prostor k určité individualizaci: na toho, kdo je tu za účelem podnikání, by se podle mého názoru mohl aplikovat méně formální přístup než na toho, kdo je v ČR např. za účelem zaměstnání. Mediálně vděčná znalost reálií by si možná zasloužila autorský názor nebo nějakou komparaci. Ale to hlavní: vše podstatné je podle mne i v této kapitole řečeno.

3. Formální úroveň práce (včetně práce s citacemi a poznámkovým aparátem):

Formální stránka práce má velice solidní úroveň. Text se příjemně čte, jeho strukturování je logické.

Práce s citacemi a poznámkovým aparátem plně koresponduje s požadavky na diplomové práce. Diplomová práce se vyznačuje značnou přehledností.

Na patřičné úrovni je také pravopisná stránka práce. Už hodně dlouho jsem nečetl diplomovou práci s tak vytříbeným pravopisem.

4. Celkové hodnocení práce (včetně naplnění zadání a cíle práce):

Je třeba ocenit, že si diplomantka zvolila právě toto téma a právě v této době.

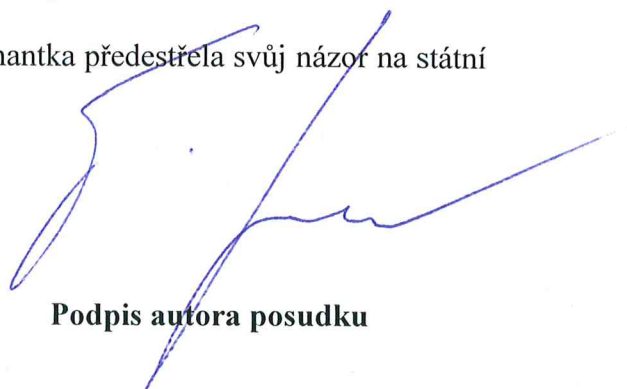
Předložená diplomová práce celkově představuje adekvátní vypořádání se s příslušným tématem. Autorka vytěžila prameny a snažila se o samostatnost. Vyjevila, v čem shledává pozitiva i negativa nové právní úpravy. Závěr mohl být propracovanější; má nakročeno více k resumé než k rekapitulaci (a eventuálně také precizaci) autorčiniých vlastních postřehů. I tak však spolu s diplomantkou sdílím ohledně nové úpravy opatrný optimismus. A při té příležitosti maně jednoho napadá: když už se hnulo se státním občanství, proč pořád nejsme s to něco udělat s tím zoufalým cizineckým zákonem.

Lze tak shrnout, že diplomantka avizovaný cíl a záměr své diplomové práce naplnila.

5. Otázky a připomínky doporučené k rozpravě při obhajobě:

V průběhu obhajoby bych byl rád, kdyby diplomantka předestřela svůj názor na státní občanství Evropské unie.

V Plzni dne 20. 5. 2014

Podpis autora posudku